

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystalitiikan kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

KANSALAI SJÄRJESTÖT YHTEISÖLLISYYTTÄ RAKENTAMASSA
Marita Ruohonen
toiminnanjohtaja
Suomen Mielenterveysseura ry

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

1. Onni ja hyvä elämä
2. Kansalaisjärjestöt rakentavat yhteisöllisyyttä "an sich"
3. Yhteisöllisyys - suosittu slogan vai aito tavoite?
4. Pohdittavia sudenkuoppia ja mahdollisuuksia

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisspäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

"Elämme onnellisuusvallankumouksen kynnyksellä: onnellisuus on tulossa todelliseksi arkielämän ja politiikan tavoitteeksi."

Professori Bruno S. Frey Brysselissä marraskuussa 2007 Beyond GDP -
Kansakuntien edistymisen, todellisen vaurauden ja hyvinvoinnin mittaaminen -
kongressissa

(Simpura & Uusitalo, Hyvinvointikatsaus 1/2008)

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

Hyvä! Raha ei takaa onnellisuutta...

...mutta: onni on henkilökohtainen asia ja tila, usein pieniä hetkiä ja arkisia asioita.

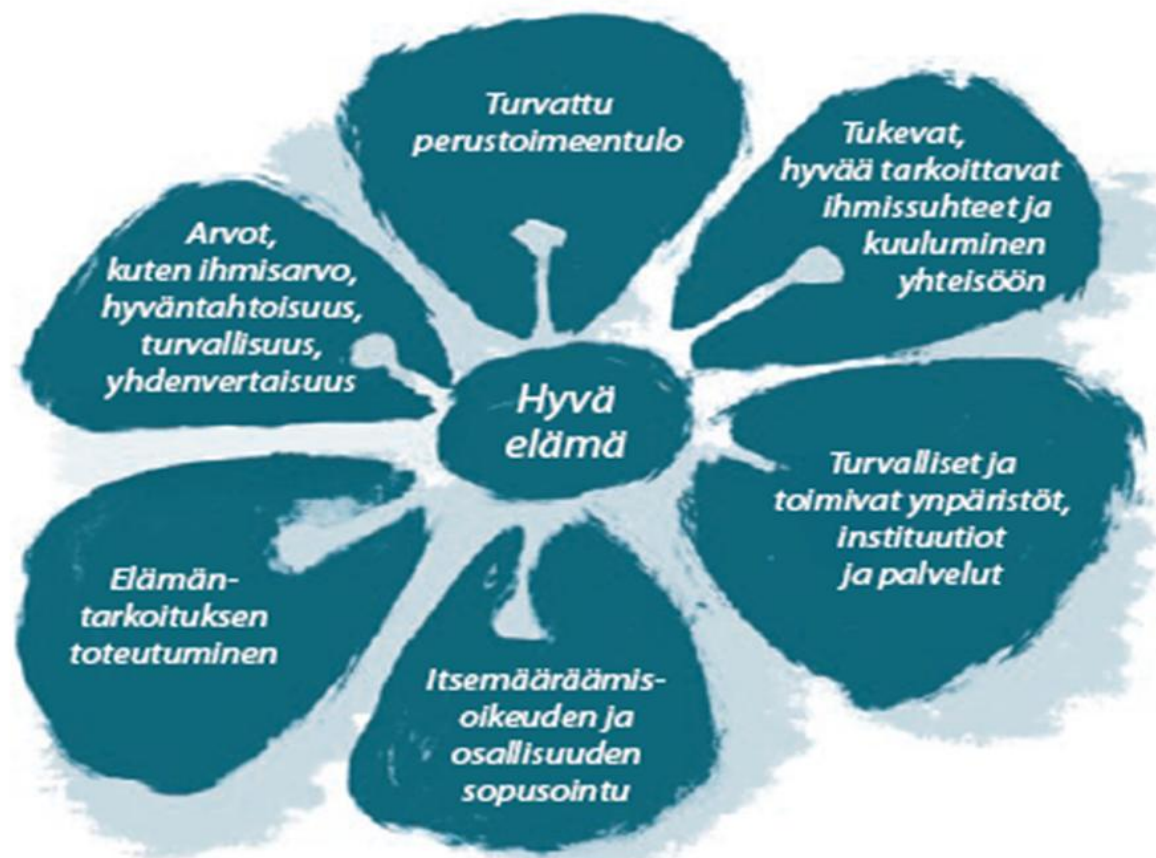
Siis: näpit irti onnesta, poliitikot ja tilastotieteilijät - onni on meidän ihmisten yksityinen asia.

Hyvän elämän edellytyksiä voidaan ja pitää rakentaa yhteisellä toiminnalla!

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisspäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

JÄRJESTÖJEN TEHTÄVÄT

Kansalaisjärjestöjen perustehtävä on väylien ja foorumien tarjoaminen ihmisten omalle toiminnalle sekä vapaaehtoistyön ja vertaistuen edistäminen

- Vaikuttamistoiminta ja edunvalvonta
- Järjestölähtöinen auttaminen
- Innovaatiot ja kehittämishankkeet
- Asiantuntijatoiminta
- Arvojen "kantaminen"
- Kansainvälinen toiminta

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystalouden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

Yhteisöllisyydestä puhuminen on entistä ajankohtaisempaa, kun

- kokonaiskuva yhteiskunnasta on pirstaloitunut, tiedon tulva on valtava
- kilpailun koveneminen tuottaa turvattomuutta
- markkinatalouden ajattelutavat ovat tunkeutuneet sellaisille alueille, joille niiden logiikka ei sovi
- palvelujärjestelmät ovat muutoksen tilassa
- eriarvoistuminen voimistuu
- perheet ovat pienempiä ja yksin elävien määrä kasvaa
- ihmisellä itsellään entistä suurempi vastuu omasta elämästään ja siitä selviytymisestä

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisspäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

"Esimodernit yhteisöt olivat luonteeltaan paikallisesti ja ajallisesti pysyviä, usein koko yksilön elämänkaaren läpi kestäviä muodostelmia, kun taas jälkimodernia yhteisöllisyyttä luonnehtii pikemminkin kiinnittyminen lyhytkestoisiin ja tilannekohtaisiin yhteisöihin.

Ihmisten arjessa on samanaikaisesti läsnä pitkäaikaiseen sitoutumiseen perustuvaa yhteisöllisyyttä ja yhteisöllisyyttä, joka palvelee hetkellisiä yhteenliittymisen tarpeita."

Irene Roivainen, Marianne Nylund, Riikka Korkiamäki & Suvi Raitakari (toim.):
Yhteisöt ja sosiaalityö – kansalaisen vai asiakkaan asialla? PS-Kustannus 2008

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

Yhteisöjen ristiriitainen rooli tuen tuottajina

- sosiaalisen pääoman rakentajia
- voivat olla voimavarojen rakentajia, mutta myös tukahduttavia yhteenliittymiä
- saattaa tuottaa jakoa "me - he" tai "kunnan kansalaiset - epäkelvot kansalaiset (joita on syytä eri tavoin tarkkailla, luokitella ja osallistaa)";
- yhteisöissä harjoitetaan vallankäyttöä, erottelua ja ulossulkemista
- hyvinvointivaltio versus yhteisöjen tuottama tuki

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisspäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

Yhteisöllisen sosiaalityön perintö (Jane Addams)

korostaa sosiaalisten ongelmien rakenteellista tulkintaa ja vaatii epäkohtien korjaamista yhteiskunnallisia olosuhteita muuttamalla

Suomen Mielenterveysseura

Itä-Suomen alueelliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät
Joensuu 27.-28.8.2008

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ KANSALAI SJÄRJESTÖJEN NÄKÖKULMASTA

1. tarvitaan syvällisempää keskustelua yhteisöllisyydestä: mitä se on, mitä sen pitäisi olla ja mitä pitäisi välttää
2. tarvitaan paluuta "Addamsin perintöön" sekä yhdyskuntatyön periaatteisiin

Yhteisöllisyys on ihmisten yhdessäoloa ja voimaantumista, mutta myös vaikuttamista yhteiskunnan rakenteisiin ja eriarvoisuutta tuottaviin prosesseihin!